

רשומות

הצעות חוק

3 בספטמבר 1979

1415

י"א באלול תשל"ט

מספר

276

חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), תשל"ט—1979.

מתפרסמת בזה מטעם הממשלה הצעת חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה):

מבוא

בידי הרשויות המקומיות לא מצויים כיום אמצעים כלכליים יעילים להמרצת תושביהן לתשלום חובותיהם לרשויות המקומיות במועד. בעידן של אינפלציה משמעות הדבר היא מתן עידוד לחייבים שלא לסלק את חובם במועד, שהרי הם יוצאים נשכרים מכך. מלבד ההשלכות שיש לכך על מוסר התשלומים, גורם הדבר לקשיים ניכרים במערכת הכספית של הרשויות המקומיות, ובעקבות זאת – לשיבושים קשים בתיפקודן היומיומי.

העובדה שהרשויות המקומיות אינן מקבלות במועד את הכספים שהציבור חייב להן, וכאשר הן מצליחות לגבות חלק מכספים אלה חל פיהות רב בערכם, מגבירה את הזקקות הרשויות המקומיות לקבלת מילואת בתנאים קשים ממקורות המימון שבשוק ההפשי.

כדי לתקן מצב דברים זה מוצע, בדומה לעקרונות שנקבעו בפקודת מס הכנסה לגבי אי-תשלום מס הכנסה במועד, כי כל תשלום המגיע לרשות מקומית על פי דין אשר לא ישולם תוך ששה חדשים מהמועד שנקבע לשילומו, תיווסף עליו ריבית או ריבית והפרשי הצמדה.

החוק המוצע נועד, מצד אחד, ליצור תמריץ לסילוק החובות לרשויות המקומיות במועד, ומצד אחר, במקרה של אי תשלום חובות במועד, מספק החוק אמצעי לפיצוי הרשויות המקומיות על הנזקים הנגרמים להן בשל כך.

באותה מתכונת מוצע כי רשות מקומית שמשום מה גבתה תשלום יתר החזיר אף היא את תשלום היתר בתוספת ריבית או ריבית והפרשי הצמדה.

**חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על
תשלומי חובה), תשל"ט-1979**

- 1. בחוק זה –**
- “רשות מקומית”** – עירייה, מועצה מקומית או ועד מקומי;
- “תשלום חובה”** – כל תשלום המגיע לרשות מקומית על פי דין, להבות ריבית והפרשי הצמדה לפי חוק זה;
- “מדד”** – מדד המחירים לצרכן המתפרסם מדי פעם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
- “היום הקובע”** – כל אחד מן הימים הכאים בכל שנה: אחד בפברואר, אחד באפריל, אחד ביוני, אחד באוגוסט, אחד באוקטובר ואחד בדצמבר;
- “הפרשי הצמדה”** – תוספת לתשלום חובה לפי שיעור העליה של המדד מן המדד שפורסם סמוך לפני מועד החיוב בתשלום החובה עד המדד שפורסם סמוך לפני היום הקובע שלפני יום שילומו של תשלום החובה.
- 2. תשלום חובה שלא שולם תוך ששה חדשים מהמועד שנקבע לשילומו, ישולם בתוספת ריבית בשיעור של 30% לשנה מאותו מועד ועד ליום התשלום או בתוספת ריבית בשיעור של 4% לשנה לאותה תקופה ובתוספת הפרשי הצמדה, לפי הסכום הגבוה יותר.**
- 3. (א) רשות מקומית רשאית לקבוע לכל תשלום חובה הסדר לפרעונו בתשלומים (להלן – הסדר תשלומים) במשך תקופה שלא תעלה על שנתיים מיום החיוב או מיום פרסומו של חוק זה (להלן – יום הפרסום), לפי המאוחר יותר.**
- (ב) נקבע הסדר תשלומים כאמור בסעיף קטן (א) לתקופה שאינה עולה על שנה, לא יחוייב אדם בריבית ובהפרשי הצמדה על תשלומים שפרע על פי ההסדר; עלתה תקופת הסדר התשלומים על שנה, ישולם כל אחד מהתשלומים בתוספת ריבית בשיעור של 30% לשנה ממועד החיוב או מיום הפרסום, לפי המאוחר יותר, ועד מועד שילומו של כל אחד מהתשלומים על פי ההסדר.**
- 4. שר הפנים או מי שהוא הסמיך לכך רשאי להקטין או לבטל את סכום הריבית והפרשי ההצמדה שחוייב בהם אדם לפי סעיף 2 אם הוכח, להנחת דעתו, כי הפיגור שגרם לחיוב לא נבע ממעשה או ממחלל התלויים ברצונו של החייב.**

הגדרות

תשלום ריבית פיגורים והפרשי הצמדה

הסדר תשלומים

סמכות השר להקטין או לבטל ריבית והפרשי הצמדה

דברי הסבר

סעיף 3 הרשויות המקומיות יהיו רשאיות לקבוע הסדר תשלומים לפרעון החובות המגיעים להן בתנאי שתקופת הפרעון לא תעלה על שנתיים מיום החיוב. לגבי חובות שמועד החיוב לשילומם חל לפני יום פרסומו של החוק המוצע, תחל תקופת השנתיים ביום הפרסום.

בפרעון חובות בתוך תקופה שאינה עולה על שנה בהתאם להסדר תשלומים כאמור, לא יחוייב אדם בריבית ובהפרשי הצמדה. אולם אם עלתה תקופת הסדר התשלומים על שנה תיווסף לכל תשלום ריבית של 30% לשנה.

סעיפים 1 ו-2 מוצע שכל תשלום המגיע לרשות מקומית על פי דין אשר לא ישולם תוך ששה חדשים ממועד החיוב בו, ישולם בתוספת ריבית בשיעור של 30% לשנה ממועד החיוב ועד ליום תשלום החוב, או בתוספת ריבית בשיעור של 4% לשנה לתקופת האמורה ובתוספת הפרשי הצמדה, הכל לפי הסכום הגבוה יותר.

לצורך חישוב הפרשי הצמדה מוצע לקבוע ששה ימים קובעים בשנה (היום הראשון בכל הודש יוני) והפרשי הצמדה ישולמו בהתאם לעליית מדד המחירים לצרכן מן המדד שפורסם סמוך לפני מועד החיוב ועד המדד שפורסם סמוך לפני היום הקובע שלפני יום שילוקו של החוב.

5. שר הפנים רשאי לקבוע בצו לרשות מקומית פלוגית או לסוג רשויות מקומיות ימים קובעים במועדים שונים מאלה המפורטים בסעיף 1.
6. שילם אדם תשלום חובה יתר על הסכום שהוא חייב בו (להלן - תשלום יתר) ולא הוחזר תשלום היתר תוך ששה חדשים מיום שילומו, תחזירנו הרשות המקומית בתוספת ריבית כית כשיעור של 30% לשנה ממועד תשלום היתר ועד החזרתו או בתוספת ריבית כשיעור של 4% לשנה לאותה תקופה ובתוספת הפרשי עליית המדד מן המדד שפורסם סמוך לפני יום תשלום היתר עד המדד שפורסם סמוך לפני יום החזרת התשלום, לפי הסכום הגבוה יותר.
7. לענין הגביה, דין ריבית והפרשי הצמדה לפי חוק זה כדין תשלום החובה שעליו הם נגבים.
8. בחוק הריביות (שינוי שיעורים), תשל"ג-1972, בתוספת הראשונה, לאחר פסקה (12) יבוא:
- "(13) סעיפים 2, 3, 6 ו-13 לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), תשל"ט-1979."
9. סעיף 253 וסעיפים 301 עד 304 לפקודת העיריות 2 - בטלים.
10. סעיף 20 לפקודת המועצות המקומיות 3 - בטל.
11. סעיף 36 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), תשכ"ב-1962 4 - בטל.

קביעת ימים קובעים לרשות מקומית פלוגית

החזר תשלומי יתר

גביה

תיקון חוק הריביות (שינוי שיעורים)

תיקון פקודת העיריות

תיקון פקודת המועצות המקומיות

תיקון חוק הרשויות המקומיות (ביוב)

דבריו הסבר

סעיף 7 לפי המוצע ייבאו גם ריבית בתוספת הצמדה בדרך שגובים את עצם תשלום החובה, היינו, למשל, בארנונה - בדרך המיוחדת שבה נגבית הארנונה.

סעיף 8 סעיף 1 לחוק הריביות (שינוי שיעורים), תשל"ג-1972, מסמיך את שר האוצר, באי-שור ועדת הכספים של הכנסת, לשנות בצו את שיעור הריבית הקבוע בהוראה המצויינת בתוספת הראשונה של החוק האמור. מוצע לפיכך להוסיף לתוספת הראשונה האמורה את סעיפים 2, 3, 6 ו-13 לחוק זה, כדי ששר האוצר יהיה מוסמך לשנות שיעורי הריבית הנקובים בהם.

סעיפים 9-11 סעיף 253 לפקודת העיריות מאפשר לעיריה אשר לצורך ביצוע עבודה לזוהת כספים בתנאי הצמדה, לגבות ממי שהיב להשתתף בהוצאות

סעיף 5 קביעת ששת הימים הקובעים בשנה, כמורצצ בסעיף 1, מחייב את הרשויות המקומיות לערוך אחת לחדשיים את חישוב הפרשי הצמדה. הסמכת שר הפנים לקבוע לרשויות מקומיות מסוימות או לסוג של רשויות מקומיות ימים קובעים במועדים שונים מאלה המפורטים בסעיף 1, תאפשר לקבוע פחות ימים קובעים בשנה לאותן רשויות מקומיות אשר, בשלבים הראשונים לאחר היכנס החוק המוצע לתקפו, ולא יהיו מסוגלות עדיין להתעדכן בסכומי הפרשי הצמדה בתדירות כזו.

סעיף 6 במקביל לחיוב אדם הנפטר בתשלום חובו לרשות מקומית בריבית ובהפרשי הצמדה, תחוייב רשות מקומית אשר גבתה מאדם תשלום יתר ולא החזירה אותו תוך ששה חדשים להחזיר לו את היתרה בתוספת ריבית והפרשי הצמדה.

1 ס"ח תשל"ג, עמ' 12.
 2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.
 3 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.
 4 ס"ח תשכ"ב, עמ' 96.

12. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

13. בכפוף לאמור בסעיף 3, תשלום חובה שמועד החיוב לשילומו חל לפני יום הפרסום ואשר לא שולם תוך ששה חדשים מיום הפרסום, ישולם בתוספת ריבית בשיעור של 30% לשנה מיום הפרסום ועד יום התשלום, או בתוספת ריבית בשיעור של 4% לשנה לאותה תקופה ובתוספת הפרשי עליית המדד מן המדד שפורסם סמוך לפני יום הפרסום עד המדד שפורסם סמוך לפני היום הקובע שלפני יום התשלום, לפי הסכום הגבוה יותר.

הוראות מעבר

דברי הסבר

סעיף 36 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), תשכ"ב-1962, מאפשר לרשות מקומית לגבות ריבית בשל אי-תשלום היטל התקנת ביוב במועד.

לאור החוק המוצע, אשר יהול על כלל תשלומי החוב בה לרשויות המקומיות, מוצע לבטל את הסעיפים הנזכרים.

העבודה את החוב באותם תנאי הצמדה שהיא התחייבה בהם.

בסעיפים 300 עד 304 לפקודת העריות ניתנה לעירייה סמכות להטיל קנס פיגורים על אי-תשלום ארנונה במועד. במקביל הוסמכה מועצה מקומית בסעיף 20 לפקודת המועצות המקומיות להטיל קנס על פיגור בתשלום ארנונה.